

Klaverutdrag
Piano score

VALBORG AULIN
1860-1928

Pie Jesu Domine
Missa sollemnis

Opus 13

Källkritisk utgåva av/Critical edition by Cristian Marina

Levande musikarv och Kungl. Musikaliska Akademien

Syftet med Levande musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska Akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska Akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten gems of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Notgrafisk redaktör/Score layout editor: Anders Högstedt
Textredaktör/Text editor: Edward Klingspor

Levande musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska Akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 2217/Edition no. 2217
2019
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande musikarv
979-0-66166-718-6

Levande musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska Akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Barbro Osher Pro Suecia Foundation, Riksantikvarieämbetet och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Pie Jesu Domine

Missa Sollemnis

Valborg Aulin
(1860-1928)

Grave

Soprani

Alti

CORO

Tenori

Bassi

5

p

Pi - e Je - su Do - mi - ne, _____

p

Pi - e Je - su Do - mi - ne, _____

p

Pi - e Je - su Do - mi - ne, _____

p

Pi - e Je - su Do - mi - ne, _____

9

do - na e - is re - qui - em.
do - na e - is re - qui - em.
do - na e - is re - qui - em.
do - na e - is re - qui - em.

13

cresc.
Pi - e Je - su Pi - e Je - su
cresc.
Pi - e Je - su Pi - e Je - su
cresc.
Pi - e Je - su Pi - e Je - su
cresc.
Pi - e Je - su Pi - e Je - su

cresc.
trem.

17

p

do - na - e - is re - qui-em do - na e - is

p

do - na - e - is re - qui-em do - na e - is

p

do - na - e - is re - qui-em do - na e - is

p

do - na - e - is re - qui-em do - na e - is

p

trem.

21

cresc.

do - na e - is do - na - e - is re - qui - em

cresc.

cresc. - na e - is do - na e - is re - qui-em

cresc.

do - na e - is do - na - e - is re - qui - em

cresc.

do - na e - is do - na e - is re - qui - em

cresc.

trem.

25

p *cresc.*

do - na e - is do - na e - is re - qui - em

p *cresc.*

do - na e - is do - na e - is re - qui - em

p *cresc.*

do - na e - is do - na e - is re - qui - em

p *cresc.*

do - na e - is do - na e - is re - qui - em

cresc.

29

p *cresc.*

do - na e - is do - na e - is re - qui - em

p *cresc.*

do - na e - is do - na e - is re - qui - em

p *cresc.*

do - na e - is do - na e - is re - qui - em

p *cresc.*

do - na e - is do - na e - is re - qui - em

p *cresc.*

33 *f*

re - qui-em sem - pi - ter - nam re - qui-em sem - pi - ter - nam
 sem - pi - ter - nam sem - pi - ter - nam

re - qui-em sem - pi - ter - nam re - qui-em sem - pi - ter - nam

re - qui-em sem - pi - ter - nam re - qui-em sem - pi - ter - nam

re - qui-em sem - pi - ter - nam re - qui-em sem - pi - ter - nam

37 *mf*

Pi - e Je - su Do - mi-ne do - na e - is re - qui-em sem-pi -

Pi - e Je - su Do - mi-ne do - na e - is

Pi - e Je - su Do - mi-ne do - na e - is

mf
 Pi - e Je - su Pi - e Je - su

41

ter - nam do - na e - is re - qui - em *cresc.* sem - pi -

re - qui - em do - na e - is re - qui - em *cresc.* sem - pi -

re - qui - em do - na e - is re - qui - em *cresc.* sem - pi -

Do - mi - ne do - na eis re - qui - em *cresc.* sem - pi -

cresc.

45

ter - nam do - na e - is do - na e - is re - qui - em

ter - nam do - na e - is do - na e - is re - qui - em

ter - nam do - na e - is do - na e - is re - qui - em

ter - nam do - na e - is do - na e - is re - qui - em

f trem.

49

f

53

dim.

57

p

Pi - e Je - su Do - mi - ne, _____

p

Pi - e Je - su Do - mi - ne, _____

p

Pi - e Je - su Do - mi - ne, _____

p

Pi - e Je - su Do - mi - ne, _____

p

61

do - na e - is re - qui - em.

do - na e - is re - qui - em.

do - na e - is re - qui - em.

do - na e - is re - qui - em.

65 *mf*

mf Pi - e Je - su Do - mi - ne

mf Pi - e Je - su Do - mi - ne

mf Pi - e Je - su Do - mi - ne

mf Pi - e Je - su Do - mi - ne

69 *cresc.*

do - na e - is do - na e - is

do - na e - is do - na e - is

do - na e - is do - na e - is

do - na e - is do - na e - is

73 *f*

re - qui-em re - qui-em sem-pi - ter

re - qui-em re - qui-em sem-pi - ter

re - qui-em re - qui-em sem-pi - ter

re - qui-em re - qui-em sem-pi - ter

77

nam A - men

nam A - men

nam A - men

nam A - men

dim. *p*

83

A - men A - - - - men

A - men A - - - - men

A - men A - - - - men

A - men A - - - - men

cresc. *cresc.*

87

A - - - - men A - men A - men

A - - - - men A - men A - men

A - - - - men A - men A - men

A - - - - men A - men A - men

A - - - - men A - men A - men

91

A - - - - men A - - - - men

A - - - - men A - - - - men

A - - - - men A - - - - men

A - - - - men A - - - - men

A - - - - men A - - - - men

95

A - - - men A - - - men

A - - - men A - - - men

p A - - - men A - - - men

p A - - - men A - - - men

dim.

dim.

dim.

dim.

99

A - - - men

A - - - men

A - - - men

A - - - men

dim.

Valborg Aulin

Valborg Aulin (1860–1928) hade en betydande karriär som tonsättare i hemstaden Stockholm. Den avbröts dock 1903 när hon flyttade till Örebro för att verka som musiklärare. Under de aktiva åren som kompositör fick hon åtskilliga verk utgivna och framförda. Med god utbildning och starkt präglad av sin uppväxt i musiken skrev hon musik som uppskattades i samtiden: verk för mestadels hem och salong, franskinfluerad, men ändå klart tillhörig en nordisk tradition.

Valborg Aulin föddes i Gävle, där fadern då hade tjänst som läroverkslärare. Redan året efter hennes födelse flyttade familjen till Stockholm, där brodern Tor, den blivande violinisten och tonsättaren, föddes 1866. Som så många andra inledde Valborg Aulin med musikstudier i hemmet, för att senare ta privatlektioner. 1877–82 studerade hon vid Musikkonserveriet, där hon hade lärare som Hilda Thegerström (piano), Hermann Berens och Sven August Lagergren (komposition) samt Albert Rubenson och Ludvig Norman (instrumentation). Norman förblev en viktig stödjare fram till sin bortgång 1885.

Hon bedrev under åren 1885–87 studier utanför Sverige: först i Köpenhamn för Niels W. Gade, därefter i Paris, där hon tog lektioner för Benjamin Godard (komposition) och E. Bourgain (piano), men också för tonsättarna Jules Massenet och Ernest Guiraud. I Paris tillkom två större anlagda verk: *Tableaux Parisienne* för orkester och *Procul este* för solöröst, kör och stråkorkester. Dessa format lämnade hon dock efter Parisvisiten och skrev fortsättningsvis mestadels kammarmusik, precis som många av hennes samtida kvinnliga kolleger.

Under Stockholmsåren undervisade hon i piano och harmonilära, men framträdde också som pianist, bland annat tillsammans med brodern Tor och hans stråkkvartett. Hennes kompositioner fick jämförelsevis god spridning. En stråkkvartett (nr 1 i F-dur) trycktes 1888 av Musikaliska konstföreningen. Hon uppmärksammades genom egna kompositionsaftnar 1896 och 1901. Även om undervisning var hennes huvudsyssla i Örebro framträdde hon också som pianist. Hon ägnade sig dessutom åt att arrangera konserter.

© Gunnar Ternhag, Levande musikarv

Pie Jesu Domine

I slutet av mars 1885, när Valborg Aulin var 25 år, avled hennes mentor och lärare Ludvig Norman. Strax därefter tilldelades hon Jenny Lindstipendiet, och for på hösten samma år på sin utlandsresa för vidare studier. Det bör ha varit under denna tidsperiod som hon komponerade sorgemusiken över Norman, *Pie Jesu Domine*. Såvitt man vet blev stycket dock inte offentligt uppfört i samband med Normans död.

Texten (som kan översättas ”Käre Herre Jesus, giv dem evig frid”) är hämtad ur den medeltida sekvensen *Dies irae* som brukar ingå i Requiem-kompositioner. En tänkbar modell för Aulins verk – dock utan likhet i detaljer – är det ”Pie Jesu” som ingår Luigi Cherubinis Requiem i c-moll, ett verk som bland annat framfördes i Stockholm vid en konsert till Normans minne i januari 1886. Då hade Valborg Aulin visserligen avrest till Paris, men det är mycket troligt att hon redan kände till denna musik, som var spridd och mycket uppskattad. Den är, precis som Aulins, skriven för blandad kör och orkester. Detta är hennes andra bevarade verk som inkluderar orkester (det första var balladen *Herr Olof* från 1880), och helt säkert stödde hon sig på vad hon hade inhämtat hos sin lärare i instrumentation, Ludvig Norman.

Verket är uppbyggt utan kontraster, i en obruten klagande rörelse som leder till två dynamiska kulminationer i forte. Stråkarna har samma synkoperade typ av ackompanjemangsfras rakt igenom stycket från början till slut, medan blåsinstrumentens funktion är mer passiv, med stillaliggande ackord.

© Anders Edling, Levande musikarv

Valborg Aulin

Valborg Aulin (1860–1928) had a respectable career as a composer in what was then her hometown Stockholm. However, it was interrupted in 1903, when she moved to Örebro for a post as a music teacher. During her active composing years, several of her works were published and performed. With a good education, and much affected by her musical upbringing, she wrote music that was appreciated by her peers: mostly works for homes and salons, with a French influence but clearly based in a Nordic tradition.

Aulin was born in Gävle, where her father worked as a schoolteacher. The year after her birth, the family moved to Stockholm, where her brother Tor, later to become a violinist and composer, was born in 1866. As many others, Aulin began studying music at home, and later had private lessons. From 1877 to 1882 she studied at the Royal Conservatory of Music, where her teachers were Hilda Thegerström (piano), Herman Berens and Sven August Lagergren (composition) and Albert Rubenson and Ludvig Norman (instrumentation). Norman was to be a strong supporter of hers until his death in 1885.

She spent the years from 1885 to 1887 studying outside Sweden: first in Copenhagen for Niels W. Gade, and then in Paris, where she had lessons with Benjamin Godard (composition) and E. Bourgain (piano), and also the composers Jules Massenet and Ernest Guiraud. In Paris, two of her greater composed works came to be: *Tableaux Parisienne* for orchestra and *Procul este* for solo voice, choir and string orchestra. However, she

abandoned these formats after Paris, and mostly went on to write chamber music, just like many of her female colleagues of the day.

During her years in Stockholm, she taught piano and harmony, but also performed as a pianist, including appearances with her brother Tor and his string quartet. Her compositions were fairly well circulated. A string quartet (no. 1 in F major) was printed in 1888 by the Swedish Art Music Society. Her own composition soirées garnered her some attention between 1896 and 1901. Though teaching was her main occupation in Örebro, she also performed as a pianist and organised concerts.

© *Gunnar Ternhag*, Levande muskarv. Trans. Martin Thomson.

Pie Jesu Domine

At the end of March 1885, when Valborg Aulin was twenty-five-years old, her mentor and teacher, Ludvig Norman, died. Soon after she was awarded the Jenny Lind prize, and in the autumn of the same year she set out on her European tour for further studies. It would have been during this time that she composed the music mourning Norman, *Pie Jesu Domine*. As far as is known, the piece was not publicly performed in connection with Norman's death.

The text (which one can translate as 'Beloved Lord Jesus, give them eternal peace') is taken from the medieval sequence 'Dies irae' that was typically included in requiem compositions. One possible model for Aulin's work – with no likeness in the details, however – is the 'Pie Jesu' that is part of Luigi Cherubini's 'Requiem in C minor'. This work, among others, was performed in Stockholm at a memorial concert in honor of Norman in January 1886. At the time, Valborg Aulin had already departed for Paris of course, but it is quite likely that she was already acquainted with this music, which was widely performed and admired. It was, just like Aulin's, written for mixed choir and orchestra. This is her second preserved work that includes orchestra (the first was the ballad 'Herr Olof' from 1880), and she quite certainly relied on the knowledge about orchestration that she had acquired from her teacher, Ludvig Norman.

The work is structured without contrasts, in one continuously plaintive motion leading to two dynamic culminations in *forte*. The strings have the same syncopated type of accompanying phrase throughout the piece, from beginning to end, while the function of the winds is more passive with continuous, motionless chords.

© *Anders Edling*, Levande muskarv. Trans. Jill Ann Johnson

Kritisk kommentar

Källmaterial

Utgåvan grundar sig på partitur i autograf (A).

Det exemplar som använts som förlaga återfinns hos *Musik- och teaterbiblioteket* i Stockholm.

På titelsidan står det: "Till Ludvig Normans minne"/"Pie Jesu Domine"/Missa Sollemnis/componerad/för kör och orchester/ af/Valborg Aulin/Op.13".

Kommentarer

TAKT	INSTR.	ANM.
1	vc cb	<i>p</i> tillagt i a m vle
13-14	fg cl	<i>p</i> tillagt i a m rådande dynamik
27	archi	<i>p</i> tillagt i a m rådande dynamik
31	vl I	tillagt legato över sista tre 8-delarna i a m föregående
43	fl	<i>mf</i> tillagt i a m ob, cl, fg
52	vl I	legatobåge tillagd i a m övr.
55/56	tb 2	<i>f/e</i> istället för <i>ess</i> (A) för att passa in i harmoniken
61	vl I	takten ska vara identisk med t.9, jfr även med klaverutdrag – i A, sista tre tonerna d1-f1-ess1
71	tr tb	<i>mf</i> tillagt i a m rådande dynamik
92	vl I	tillagd helnotspaus i 1:a stämman, de befintliga noterna hör till andra stämman som forts. fr. t.91
99-100	T	i A noterat 2-stämmigt unisono